

De oude WAZ

Waz staat voor Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen. Tot 1 augustus 2004 was dit een verplichte arbeidsongeschiktheidsverzekering voor mensen die niet in loondienst werkten. Mensen met een eigen bedrijf of zelfstandig beroep en hun meewerkende partners dus.

De Waz is echter afgeschaft voor zelfstandigen die op of na 1 augustus 2004 arbeidsongeschikt worden of zijn geworden. Zelfstandigen zijn nu aangewezen op een particuliere verzekering.

Vrouwelijke zelfstandigen kunnen vanaf 4 juni 2008 wel weer een wettelijke zwangerschaps- en bevallingsuitkering krijgen.

De Waz blijft bestaan voor zelfstandigen die vóór 1 augustus 2004 arbeidsongeschikt zijn geworden. In principe hebben zij inmiddels allemaal een Waz-uitkering.

De Waz wordt uitgevoerd door het UWV.

De oude WAZ regeling van voor 1-08-2004

Kring van verzekerden:

- zelfstandigen (en beroepsbeoefenaren die niet als werknemer kan worden aangeduid, bijv. freelancers en alpha hulpen)
- meewerkende echtgenotes/partners
- directeur-grotaandeelhouders

Voorwaarden:

- Gedurende 52 weken voortdurend voor tenminste 25% arbeidsongeschikt
- Na afloop van deze wachttijd nog steeds voor tenminste 25% arbeidsongeschikt (Voor vrouwelijke verzekerden geldt dat zij ook recht hebben op een WAZ uitkering in verband met de bevalling. De uitkering duurt dan precies 16 weken en bedraagt 100% van de grondslag.)
- onmiddellijk voorafgaande aan de dag waarop de arbeidsongeschiktheid is ingetreden arbeid in het bedrijfs- of beroepsleven heeft verricht gericht op het verkrijgen van inkomen.

Hoogte van de uitkering:

De hoogte van de uitkering wordt berekend door het uitkeringspercentage te vermenigvuldigen met de grondslag. Het uitkeringspercentage is evenals in de AAW afhankelijk van de arbeidsongeschiktheidsklasse en varieert van 21 % tot maximaal 70% van de grondslag. Naast de normale maandelijkse uitkering, die maandelijks betaald wordt, ontvangt de uitkeringsgerechtigde in mei een vakantie-uitkering van 8%.

Grondslag:

De grondslag is het bedrag waarover de uitkering wordt berekend. Dit bedrag is gelijk aan de winst (in geval van een zelfstandige en conform de Wet op de inkomstenbelasting) of de looninkomsten (in geval van een DGA) die de verzekerde genoot in het jaar dat direct vooraf gaat aan het jaar waarin de arbeidsongeschiktheid intrad. De grondslag per dag is echter nooit hoger dan het minimumloon exclusief vakantiebijslag gedeeld door 21,75. In tegenstelling tot de A.A.W. kan de grondslag dus ook lager zijn dan het minimumloon. De uitkering wordt dan lager dan conform de voorheen geldende A.A.W. Dit hiaat wordt het W.A.Z.-gat genoemd.

Startende ondernemers zijn ook verzekerde voor de W.A.Z. Het kan dus voorkomen dat zij de eerste jaren geen winst maken of zelfs aanloopverliezen lijden. Het gevolg daarvan is dat zij geen W.A.Z.-premie betalen. Bij arbeidsongeschiktheid hebben ze dan geen recht op een W.A.Z. uitkering (W.A.Z. gat). De grondslag is immers nihil. Zijn startende ondernemers eerder werknemer geweest dan kunnen zij zich wel vrijwillig verzekeren voor de W.A.O.

Als het ene kalenderjaar een relatief slecht jaar is, mag de middelingsregeling worden toegepast. De grondslag is dan gelijk aan de winst/inkomen die de verzekerde gemiddeld heeft genoten in de vijf jaren die vooraf gaan aan het intreden van de arbeidsongeschiktheid. In een verliesjaar wordt de "winst" op nul gezet. Deze middelingsregeling wordt alleen toegepast als dit tot een hogere grondslag leidt.

Als een W.A.Z. uitkering lager is dan het relevante sociaal minimum zijn de zelfstandigen aangewezen op bijstandsachtige voorzieningen (TW, IOAZ, ABW). Hiervoor geldt een inkomenstoets en/of een vermogenstoets.

Melding arbeidsongeschiktheid

Binnen 13 weken na aanvang van de arbeidsongeschiktheid moet de verzekerde zich melden bij de uitvoeringsinstelling waar hij onder valt. Het is van groot belang dit ook binnen die termijn te doen. De uitvoeringsinstelling kan reïntegratie in het arbeidsproces op gang brengen. Ook voor zelfstandigen die ondanks de arbeidsongeschiktheid door werken is het van belang de arbeidsongeschiktheid tijdig te melden, zodat kan worden gezien wat de mogelijkheden zijn om blijvende arbeidsongeschiktheid te voorkomen.

Aanvraag uitkering

Na de melding bij de uitvoeringsinstelling krijgt de verzekerde automatisch een aanvraagformulier voor een W.A.Z. uitkering. Dit formulier moet binnen een maand na dagtekening, doch uiterlijk 9 maanden na het begin van de arbeidsongeschiktheid bij de uitvoeringsinstelling binnen zijn. De winst- of inkomensgegevens van tenminste de laatste drie jaar moeten worden bijgevoegd